

ABONAMENTUL:
 Pe un an . . . 80— Cor.
 Pe jumătate an . . . 40— .
 Pe 3 luni . . . 20— .
 Pe o lună . . . 7— .
Pentru România și străinătate:
 Pe un an . . . 100 franci
Telefon
 pentru oraș și interurban
 Nr. 750.

ROMÂNUL

**REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA**
 Strada Zrinyi Nr. 1 a.

INSERȚIUNILE
 se primesc la administrație.
 Mulțumite publice și Loc
 deschis costă șirul I Gor.
 Manuscrisurile nu se in-
 napoiază.

Democrație națională.

După experiențe îndelungate mintea omească poate să fixeze anume adevăruri. Așa s'a cristalizat în decursul secolelor adevărul că fiecare popor trebuie să treacă prin anume grade, faze de evoluție, pentruca treptat-treptat să ajungă la o îmbunătățire materială și la o maturitate intelectuală.

Sunt popoare norocoase, cărora deja de 5—6 secole li s'au dat posibilitățile de rafinare și largire a spiritului național. Viața acestor neamuri s'a mișcat în granițe etnice, în state naționale perfect consolidate. Spiritul public n'a fost ros de influințe streine, ci s'a dezvoltat netulburat, ajungând la o maturitate invidiată mai ales de noi, de sărmenele popoare condamnate până acum la robie.

Un popor care să fi avut soarta asta este: poporul francez. De 6 secole Franța are toate instituțiile publice de cari este condiționat progresul. Întâiu de toate s'a asigurat libertatea de mișcare a fiecărui cetățean, având puterea și datoria de a se valida și interesele de afaceri obștești. Temelia primară a bunăstării unui popor este *libertatea politică*. Franța, apoi, are cele mai vechi școli universitare în Europa. Se poate deci imagina că fostărește de lumină a avut spiritul francez. Și o consecință a libertății politice și a luminii de carte a fost că în scurtă vreme Franța a ajuns la o bogăție economică extraordinară.

Era natural, ca țara Francezilor să fie țara unde ideile mari și-au făcut evoluția mai repede decât aiurea, spiritul public s'a împuțernicit, s'a înarmat, s'a făcut elastic și expansiv. Această țară era sorțită ca să stea în fruntea civilizației și de-acolo să porniască în năvală irezistibilă curente de prefaceri, de primenire, de libertate, peste granițe în toată lumea. Elementul francez este astăzi elementul de coeziune, de echilibru, elementul care este chemat să fixeze raporturile normale între celelalte elemente așa de dispartate ca civilizație ale Europei. Un Foch conduce toate armatele ententei și un Clémenceau a convins Statele-Unite că trebuie să se alieze cauzii mari a omenirii. Franța dispune de inteligențele cele mai agere cari se vor remarcă și la conferința de pace.

Toate națiunile, dar mai ales națiunile tinere trebuie să învățăm de la Francezi. Să învățăm să ne consolidăm în hotarele etnice ale neamului românesc, să grijim ca să nu ne cutropiască influințe streine, să nu îndrăgim limbi streine, ci să ne-o lucrăm pe a noastră dându-i strălucirea și splendoarea ce-o merită prin înflorirea universităților românești. Odatăce vom avea toate libertățile politice și culturale, ne vom îmbogăți și economic, doar aproape nu există stat în Europa al cărui teritoriu să abundeze de comori fără preț în întinsul șesurilor și în pânțele muntților; această observare o făcea deja marele politician din jumătatea a doua a secolului trecut, A. Papiu Ilarianu, care emoționat desvălia lumii cititorilor situația geografică — în statul mare român — atât

de extraordinar de favorabilă pentru Români: în mijloc muntii cari se pierd încet în nemărginirea șesurilor.

Și Franța mai are un avertisment pentru noi. Fiindcă cetățeanul Franței are toate libertățile în mod logic el simte îndatoriri firești; cari fac din el cel mai conștient patriot. Cum cinstești pe cineva așa ești cinstit. Patriotismul nu este ceva exotic, ci ceva organic, emanează din anume situațiuni clare. Republica franceză este un stat democratic, un stat național. Muncitorimea este organizată și se bucură de exercițiul celor mai largi drepturi și a prins arma în mână din convingere contra dușmanilor, cari cutropiau țara lor scumpă. Nimeni, nici chiar rarii ideologi socialiști ai Franței, n'a cerut desființarea statului național, ci a recunoscut indispensabilitatea lui necesitate, pentrucă numai în statul francez își are Francezul atmosfera prielnică să se desvoale ființa sa sufletească și fizică. Nu pledează nimeni pentru o democrație socială universală, ci toți sunt pentru o *democrație națională*. Legi eterne trag granițe etnice dela un popor la altul, cari granițe vor exista cât vor exista neamurile însele. Deci socialiștii români încă sunt necesități să-și aranjeze rostul lor în hotarele etnice ale poporului românesc. Avertismentul Franței este că să nu cadă nimeni pradă aberațiilor internaționaliste, comuniste, bolșevichiste...

Nu zicem că timpul își va rosti judecata sa neiertătoare, că el va mai nivela granițele înalte dintre neamuri, încât va fi perfectă înțelegerea națiunilor intrate în *societatea popoarelor*, dar dispariția totală a lor, dupăcât prevedem cu rațiunea de astăzi, nu va fi posibilă. Se poate că forțe istorice inponderabile determinează cursul civilizației omeniești, dupăcum așa de admirabil raționează ilustrul filosof român A. D. Xenopol, dar datoria oricărui om este ca să nu renunțe nici un moment la puterea rezonului, ci să caute ca să-și întocmească viața după cea mai justă judecată.

Deci nu democrație universală, ci *națională*. Aceasta o vrea și națiunea română, cu toate păturile sale, la adunarea națională dela Alba-Iulia. Este un adevăr ce nu poate fi răsturnat că numai prin această fază, a democrației naționale, urmăm cursul firesc și ajungem țintele eterne ale progresului omenimii: toți oamenii să ajungă la maturitatea deplină a inteligenței și la noblețea perfectă a moravurilor și simțirilor. Fiecare om este dator să doriască din toată inima învingere pentru democrația națională.

Națiunea română la M. A. N. din Alba-Iulia este ferm decisă ca să proclame unirea și consolidarea Românilor de pretutindeni într'un mare stat național. Cea mai eclatantă dovadă a acestei voinți unanime române o vedem în afluența extraordinară în deosebi a claselor de jos la toate gările, în drumul spre Alba-Iulia.

Zi de zi

După cum bate vântul.

Ce are să fie, cum are să fie, lată întrebări arzătoare de actualitate pe cari și le repetă toți. Vezi fete îngrijorate de ziua de mâine, mahniri patriotice, dureri înăbușite alături de violențe nestăpânite. Inșă patrioții înflăcărați ale tuturor patriilor și naționalistii cei mai fervenți ale tuturor națiunilor sunt deplin liniștiți și azi, și își pregătesc drumul de viitori patrioți. Oricât de nelămurită ar fi încă situația de mâine, oricât de discutabile încă hotarele cari au să preimuliască noule alcătuiri ale statelor viitoare, ei sunt hotărâți Rămân pe loc, jură pe steagul ce are să falfăie mâine, învață limba noului stat și ei vor fi cei dintâi cari își bat piepturile de patrioți, fie oricare dominația ce va de peste ei.

Cred că știm cu toții de cine-i vorba. I-a cuprins deodată pe semții țării acesteia o dragoste pentru noi, pentru limba și cultura noastră și nu ne mai slăbesc cu ea de când cu adierele nădejilor românești. Gata în oricare clipă de manifestările vădite ale aderenței lor, practici în felul de-aș ști întocmi viața în toate circumstanțele, încep să ne facă curte care-i gata să ne emoționeze. Te-aud vorbind românește, numai decăt ești bombardat cu întrebări, unde și n ce chip și-ar putea însuși și ei limba noastră. Părinți îndrăzneți își dau de pe acuma copii la școală românească. Strămtorat, un notar ovreu dela sat, fără să l se ceară, a jurat pe steagul românesc credință și fidelitate. Poartă și ei tricolorul nostru și ne rup limba cu accentul lor caracteristic. Uită că în zile grele ei ne huleau cu mai mare înversunare și emulau în virtutea de-a ne batjocori și disprețui. Aceasta însemna patriotismul lor și vrednicia de fii adevărați ai nației maghiare.

Slăbiți-ne cu dragostea! Lăsați-ne pe noi să ne cultivăm limba, să jurăm pe steagul și tricolorul nostru. Nu ne imbulziți cu lingusiri. Fiți liniștiți, că și fără de aceste mărturii fățărte ale loialității noastre vă cunoaștem, știm aprecia stofa din care sunteți croiți. Noi nu vă cerem aceste manifestații de dragoste, nu trimitem jandarmi să v'aducă cu de-a sila la noi și ne bucurăm să ne lăsați în bună pace. Ne mulțumim cu fericirea de-a ne putea cultiva prin noi înșine și nu tindem spre mândria să cercetați și voi școlile noastre și să ne purtați tricolorul. Dragostea voastră-i după cum bate vântul, vă cunoaștem doar.

Sabia lui.

Scurt radiograma amână că Wilhelm al II-lea, ex-împărat și ex-roi, „a trebuit să-și înmăneze sabia generalului olandez Orendal”.

E o capitulare după internare, pe când de obicei, internarea urmează capitulării.

Și acest tragic incident din istoria lumii rechemă în minte o altă catastrofă împărătească, aceea din 1870 — astăzi așa de definitiv și de strălucit reparată —, când Napoleon al III-lea a depus sabia sa în mâinile, nu ale unui general de țară neutră făcând funcțiune de jandarmi față de pribegi, de izgoniți și de desertori, ci în mâinile „fratelui” său, bătrânul Wilhelm I-ii el însuși, înainte de a lua drumul spre castelul dela Wilhelmshöhe.

Între un moment și celălalt este o deosebire, dar deosebirea cea mai mare e între valoarea unei spade și valoarea celorlalte.

Spada predată la Sedan era aceea care scăpase Europa răsăriteană de primejdia tiraniei moscovite, aceea care dăduse principatelor dăunărene dreptul de a forma un singur stat național, care deschisese altor popoare creștine din Orient calea spre o dezvoltare liberă, ducând dela o autonomie garantată la independența ce trebuie să ducă firește dintrânsa. Spada cea sta crease din fragmente răslete, care fără dănsa nu se puteau reuni și din provincii austriace o Italie unitară, care putea de-acum înainte să meargă, și de sine către ursorile ei. Ea stătuse,

Borod, Fechetou, Brațoa, Bucea, Topa de Cris, Vad, Gheghe, Lungsoara, Grosi și Tinod. In mai multe locuri se înființaseră garde ungu-rești, cărora juraseră chiar și țărani noștri. Conducătorii noștri însă imediat i-au absolvit de sub jurământul făcut, au luat puștile dela ei și au înființat garde naționale depunând toți jurământul pe C. N. R. In comuna Lungsoara de jos mai multe sute de bărbați, femei, fete și feciori au depus jurământ solemn sub cerul liber cu oapețele descooperite, că ei nu vreau să știe de republica ungurească și nu mai vreau să rămână sub jugul groșilor unguri, ci vor asculta numai de sfatul național român din Oradea-mare. La sfârșit s'a cântat „Deșteaptă-te Române”, „Hora unirii” și alte cântece naționale.

La Alesd Sfatul național a depus pe protopretorele Marjay și a numit în locul lui pe pretorele Bejan. Poporul din Vad și-a alungat pe notarul Holloty, precum și notarul ungar din Borod a aflat de bine să ia tălpășița.

Pentru participarea la adunarea istorică din Alba-Iulia se fac prețutinderi cele mai întinse pregătiri.

Cor.

Rugăciune la Alba-Julia.

Doamne Dumnezeu al părinților noștri, carele ai călcat moartea și pe diavolul l-ai surpat, și ai dăruit viață poporului Tău românesc — revarsă pacea și binecuvântarea Ta cerească asupra miilor nenumărate, care cu buzele tremurânde își împreună azi rugămintele în fața Altarului Tău — în cetatea Marelui Mihail Viteazul; — și pentru suferințele și umilțile de veacuri, înșurănează-l azi cu darul Preasfântului Spirit, ca într'o inimă și într'o suflare să fie toți fiii lui la acelaș gând, rumpând pentru vecie lanțurile lobăgiei și-ale întunecului.

Cutremură, Doamne, cenușa mucenicilor de ieri și alaltăieri, — și din moaștele lor sfinte aprinde focul dragostei în inimile tuturor. Și lacrimile orfanilor și mameilor îndurerate, fă cu puterea Ta, — să se prefacă toate în stele de bucurie pe țaria cerului, sub care azi neamul românesc dela patru vânturi, cu genuchii plecați în joară din nou credința părinților noștri.

Doamne, Optsprezece lungi și întunecate sute de ani tângit-am în plâns cu amar în toiul amestecării limbilor — ca și robii dela Babilon, — și iată, că mila Ta Doamne, plângerile noastre le-a prefăcut azi în imnuri de proslăvire. Sionul nostru sfânt nu mai e azi pricină de dureroase aduceri aminte, — căci este Cetatea triumfală a Ta, a Dumnezeului nostru, carele Te-ai pătruns și îndușosât de dulceața și curățenia rugămintilor și jertfelor noastre necurmăte.

Binecuvântă, Doamne, fiecare bulgăr din pământul sfânt al strămoșilor, — binecuvântă pâinea și belsugul lui, — binecuvântă rosturile ce răsună azi deasupra lui, dreptatea și înțelepciunea lui Solomon dă-o tuturor stăpânilor lui, — pocăința lui David tuturor rătăciților lui, — dă pacea și mângăierea Ta tuturor întristaților lui, — și bucuria și fericirea Ta tuturor fiilor lui.

Pleacă, Doamne, urechea Ta și ochiul inimii Tale fie nouă spre mărturie, cum dela feeria altarelor Tale pormind, între laude și mulțumiri, cu Crucea Ta în mână, clopotim și strigăm azi la Porțile vieții: *Deschideți, boieri porțile voastre, și vă ridică pe voi, Porți vecinice, ca să intre împăratul măririi: Dumnezeu, Mântuitorul părinților noștri și sub flamura lui de înviere: toate ce-tele tuturor Românilor — dela Nistru pân' la Tisa... Amin.*

Dr. I. Roșu.

Bihorul...

Bătrânule Bihor! Falnice Bihor!

„Aș vrea la suflet să te strâng...
Să râd de fericit, să plâng!”

Bătrânule Bihor! Mai fost-a oare în lume atâtă bucurie?! Ai mai purtat atâtă inimă învâpăitate și atâtă ochi înrouați te-au mai privit vre-odată... ca și-acum — în decorul tău splendid?!

Dragule Bihor! Te salut în podoaba ta cea mai încântătoare! Sufletele noastre stau răpote de frumuseța icoanei fermecătoare și în fața acestui feeric tablou admirația ne inspiră evlavie și din mii de inimii aprinse de focul sacru o rugă se înalță la Ceruri:

Puternice Doamne, care dreptilor deamnă răsplată le-ai dat și ne-ai lăsat să ajungem aceste zile de bucurie, — când ne închinăm puterii Tale

sfinte și-Ti aducem daruri de mulțumită, cu dor ferbinte ne rugăm:

„Trei colori cunosc pe lume
Ce le țin de-un sfânt odor
Sunt colori de-un vechi renume
Suvenirii de-un brav popor”.

Ție Ți-le închinăm Părinte Preaindurate! Primește-le în paza Ta și ni le binecuvântă, ocrotește-ni-le și ni-le înalță tot mai sus, în inimile tuturor, în fruntea milioanele... și mai sus, sus la Ceruri și le încununează cu scrisoare strălucită, ca din mijlocul stelelor schinteitoare să radieze întinsul larg vestind gîntei latine:

„In acest semn vei învinge!”

Ascultă-ne Doamne ruga noastră și ne ajută, precum în vremuri de grele furtuni tărie și perseveranță ne-ai dat — și falnicul simbol al credinței și al dragostei de neam în etern va vesti puterea și milostivirea Ta și gloria scumpilor noștri luptători, a neîntrecuților eroi, pe cari Te-ai indurat ai trimite neamului român,

„In acest semn vei învinge!” neam trudit și încercat! Cu puterea-i fermecătoare vei delătura uneltirile dușmănoase, vei dărâma păreții despărțitori și vei ajunge unde sufletul de veacuri te atrage: la sânul mamei tale scumpe! Și ea te va primi cu dulce drag va binecuvânta moștenirea sa, poporul său. Acolo vei afla tu izvorul vieții din care apă vie își va stămpăra pieptul muncit. Sub ocrotirea ei — Latina Gintă — vei înflori în frumuseți tot mai cuceritoare și vei deveni „regină intr'ale lumii gîntei mari!”

„In acest semn vei învinge!” bătrânule Bihor! Intrunește-ți deci fiii și fiicele și le vestește bucuria fără seamăn a speranței scumpe, că se apropie ziua „sfântă, când după norul îndelungatei întristări ne va răsară seminul soare al doritei uniri. Chiamă-i și-i îndeamnă să se gătească de mărețea sărbătoare, să-și adune toată frumuseța basmelor tale legendare și doine dragi și cântece de veselie și imnuri sfinte — să ne dăm mână cu mână și uniți în cuget și simțiri cu demnitate să o prăznuim! Lasă să „lăscuiască tulnicul din vârful de munte:

Fi-va-l nostru viitor
Pururea 'n eternă floare
Și cu luciu netrecător”.

... se va veseli, pământul se va bucura și codrii tăi cărunți, cari de atâtea veacuri au prins răsunetul dureros al doinelor de jale, la glasul lui vor întineri și tu vei reînvia ca o minune la o nouă viață.

Elena dr. Muntean.

Başbuzucisme.

Puțini groși au petrecut cele dintâi zile ale revoluției în mijlocul ori în apropierea castelelor de pe moșiile lor. Unii au rămas însă, fiindcă nu a fost chip să plece la vreme, sau fiindcă neînțelegând întorsătura vremurilor, se gândiau zimbând la penele de cocos și la dorința poporului. Gloria penelor de cocos s'a dus, dar totuși încă și azi primim știri de erupțiuni de vitejie, cari fiind ultimele sunt groaznice.

Păclișa.

Ni se scrie azi, că groful Păclișei din com. Hunedoarei, care din întreg hotarul satului de sute de ani stăpânește singur trei părți, a rămas în castel, ca să zimbiască celor cari pretindeau serios parte din acel bun, pe care ei l-au muncit, dar groful l-a mâncat. Ca în multe părți cei mai flămânzi și aici au aflat de bine să se împărțească cât mai iute de unele lucruri din hambarele contelui.

A venit însă la insinuarea grofului garda maghiară din Hateg, cu 20 de puști și o mitralieră și pe neales au început maltratarea oamenilor. La porunca loc. ungar Pap Ernő, au început a da salve în cele patru părți ale satului, împușcând pe o femeie. O altă femeie, care din vecini a luat-o la fugă spre casă, a fost prinsă și spintecată cu baioneta. Era mamă alor 7 copii. Patru oameni au fost duși la Deva, unde sunt închiși și azi.

Grădiște.

Din gara dela Grădiște o trupă de gardiști unguri din trenul ce sta în gară au tras salve asupra Românilor din gară ucigând 8 oameni și rănind mulțime de înși.

Forurile maghiare precum și ziaristica maghiară, constituie canibalismul prin o tăcere comună. Zdrețele jidovilor duse desigur de cei goi, și țaina luată de cei flămânzi, pentru presa maghiară sunt excесе mul puțin iertabile, decât expedițiile organizate pentru vânarea Românilor.

Cronica zilei.

Regele Ferdinand — după cum anunță o telegramă din Iași — a luat comanda asupra întregii armate române. Se afirmă că până acum au fost mobilizați 460.000 soldați.

Ieri după amiazi trupele române au ocupat Deda pe valea Murășului. Pe azi înainte de amiazi s'a anunțat intrarea lor în Reghinul-săseș, de unde continuă înaintarea spre Târgul-Murășului, unde vor sosi probabil Luni sau Marți. Trupele sunt conduse de generalul Grigorescu.

În toate comunele, pe unde trec armatele române, se iau măsurile cele mai severe împotriva jefuitorilor și a tulburătorilor ordinei și a liniștei.

În chestia armatei lui Mackensen, care după cum se afirmă ar număra 170 mii soldați, vre-o 40 mii soldați germani s'ar afla încă pe valea Jiului, iar în trecătoarea dela Turnu-roșu s'au înglodat vre-o 60 mil, cu enormă muniție și material militar. Pentru desarmarea și transportarea lor sunt în curs tratative între Mackensen și guvernul maghiar. Până acum încă nu s'a ajuns la nici un rezultat.

Trupele cehoslovace continuă să înainteze cu toată rezistența ce încearcă a se pune din partea cetelelor maghiare, organizate de guvernul maghiar.

Din partea guvernului maghiar sunt dealt cum tratative în curs cu conducătorii poporului slovac pentru găsirea unei modalități a liniștirii poporului slovac până la conferința de pace, când se vor stabili hotărârile statului cehoslovac.

Despre călătoria președ. Wilson sosesc știri contrazicătoare. După o telegramă a Agenției Reuter președintele Wilson va pleca deabia în 3 Decembrie, după o altă telegramă a aceleiaș Agenții, el ar fi plecat deja cu vaporul „Nevada”, care a și sosit în apele engleze.

După o telegramă din Washington președintele Statelor-Unite va petrece în Europa timp de 6 săptămâni.

Imperiul german începe a se discompune. Cel dintâiu pas de rupere, după cum se anunță, l-a făcut Bavaria. Ministrul de externe bavarez a trimis prin reprezentantul său o telegramă ministrului de externe din Berlin, în care anunță întreprinderea tuturor relațiilor, din motivul că ministrul de externe berlinez încearcă, după sistemul vechiu, a amăgi poporul german, pervertind adevărul.

INFORMAȚIUNI.

Pe câmpul libertății.

Venți voioși azi, frați Români,
Pe câmpul libertății,
Căci răsărit-a în sfârșit
Și soarele dreptății!

Mai mult nu ne va apăsa
Dușmanul nost' barbar
Car' ne-a robit fără de milă
În jugul secular!

De-acuma noi ne vom croi
A noastră soarte 'n lume
Și noi ne vom întemeia
Un tot mai falnic nume.

Căci pân' acum ne-am istovât
Puterile în lupte,
În svârcoliri, în sfășieri
Și suferințe crunte.

Nu n'am avut alte virtuți
Decât sfânta răbdare,
De-acum prin fapte să creăm
Neamului nume mare!

Să ne iubim unii pe alții
Ca toți de-un gând să fim
Și gândul bine chibzuit
Să-l și infaptuim!

Accasta-i fapta ce-o pretinde
Azi timpul dela noi,
Dacă vom să facem față
Nespuselor nevoi.

Căci mai demult în van pășit-a
Un lăncu cu-ai lui Moți,
Horia, Mihaiu, Lungu și alții,
Dar vai! aceștia toți

Nu au putut să mântuiască
Biata Românie,
Deși încercară, cum vedem,
Din neagra ei vechime.

N'au izbutit, căci au fost singuri
În niziunța lor,
Nu le-a sărit ca azi întreagă
Lumea în ajutor.

Deci când pătrunși de fericire
Ne-om înfrăți ntr'o horă
Să nu uităm de naintași
În acea dulce oră.

Și după vom mulțumi
Celui Atotputernic
Spre ei să îndreptăm atunci
Al nostru gând cucernic!

Să nu uităm nici pe ceice
Ne-au vint în ajutor,
Să arătăm că știe neamul
Fi recunoscător!

Făcând așa, Românilor,
Ne vom crea un nume
Neperitor și vom avea
O soarte bună 'n lume.

Căci noi și prietenii noștri toți
Vom fi în veci uniți,
Iar inimicii cei cumpliți
Ca pleava risipiți.

Deci să pășim voioși de azi
Pe câmpul libertății,
Căci răsăritu-ne-a în lume
Și soarele dreptății!

I. Georgescu.

Atitudinea Sârbilor față de Adunarea Națională românească dela Alba-Iulia. Primii vestii întristătoare din toate părțile Banatului. Autoritățile militare sârbești ne creează dificultăți, nu ne permit ca să ne validăm politicește chiar în clipa hotărâtoare când națiunea română este decisă să facă la Alba-Iulia pasul istoric de a enunța desrobirea sa națională. E știut de toată lumea că trupele sârbești fac parte din armatele ententei, că ocuparea Banatului s'a făcut numai din punct de vedere strategic și nu pot să înăbușe conștiința politică a națiunii române. De ce se fac piedeci ca delegații, reprezentanții națiunii române bănățene să nu poată participa la Alba-Iulia? De ce aseară au fost oprite peste 100 persoane în gara Timișorii până la orele 2 după miezul nopții, și de ce din părțile Vârșetului peste tot nu se dau legitimații de călătorie din partea autorităților sârbești.

Ni-e foarte greu să ridicăm acuze asupra unui popor cu care avem un trecut atât de asemănător în dureri și lupte desperate. Și ne vine a crede că nu autoritățile militare sârbești care au trecut în Banat și care sunt chemate să susțină ordinea aici până la conferința de pace, nu ele se poartă cu atâta aversiune și ingratitude față de noi, din inițiativă proprie, ci elementele sârbești autohtone care își perd măsura cumpătului și judecării nepărtinitoare instigă contra noastră acestor elemente li-se atasează și Ovreii și Maghiarii. Nu comanda superioară sârbească face cele mai multe neplăceri, ci organele inferioare, care depildă ieri din Sarafola ni-au dus între sulți pe preotul Stana, inv. Andron și doi studenți.

Comanda supremă română din Arad s'a p' azi în legătură telefonică directă cu comanda sârbească din Timișoara și a cerut lămuriri detaliată față de incorectățile amintite. Comanda sârbească a și anunțat pe oficerii noștri că deja

au luat dispoziție ca Români să poată participa neconturbăți la Adunarea Naț. Rom.

Este dorința tuturor Românilor ca raporturile dintre cele două națiuni să fie cele mai bune și amicale și să se respecte drepturile politice ce li-se cuvin pe baza liberei dispunerii și conform cărora Banatul politicește aparține marelui corp al națiunii române.

Trenuri speciale pentru Alba-Iulia. Consiliul Național Român din Budapesta a înștiințat telegrafic C. N. R. Central, că ministrul de comerț pune la dispoziția Românilor cari participă la Adunarea Națională dela Alba-Iulia — trenuri speciale pe ziua de 30 Noemvrie. Români, plecați imediat din toate părțile la Alba-Iulia!

Primu tren special pentru Alba-Iulia pleacă din Arad la orele 11 a. m.

Dintre zierele din Pesta, cari colportează minciuni despre destrăbălări românești în Ardeal nu face excepție nici Pester Lloyd. Așa spune, că la Turda gardele românești fură și devastează, maltratează pe unguri. Cazul la care se provoacă P. L. e însă următorul: Din temnițele Turzii au scăpat și niște tâlhari, cari odată scăpați din temniță s-au continuat meseria de mai înainte; în tovărășie cu doi soldați unguri au intrat în casa unui avocat român din Turda, care numai așa a putut să se scape de ei și să-și creeze familia de eventuale brutalități, că a dat tâlharilor bani câți au cerut. Amintim acest caz, fiindcă ni s'a trimis un raport mai lung de astfel de desmînțiri a minciunilor ungurești și jidovesti. Cum însă suntem cu toți convinși, că zierele ungurești zilnic sunt pline d'alde acestea, nu avem nici un motiv a ne ocupa cu ele — se desmint acele de sine, prin lipsa lor de răsunet.

†-Gavril Sandor, învățător a reposat în Noemvrie 27 1918 în etate de 35 de ani.

Două cuvinte. E vorba de propaganda românească în Ardeal. Credem că cei mai buni propagandiști ar fi înșiși preoții și înțătorii de acasă, cari au făcut demult propaganda aceasta și, peste tot, întreagă pătura cultă de peste Carpați. E bine să ne gândim a nu le ținem sentimentul când s'ar trezi deodată cu o serie de propagandiști cari ar încerca să-i convingă pentru actul la care ei visase și pentru care luptase o viață întreagă.

Luarul de care trebuie să-și dea seama orice om cu scaun la cap din România, este că o propagandă politică de partid ar fi o adâncă lignire, o grea ofensă pentru Românisul de peste Carpați, — orice ar zice cutare rătăciți de pe la noi în apele politicișmului din țară.

Ardeleii se știe de ce au cerut unirea: nu de dragul unui partid politic sau al cutărui șef politic din regat, ci pentru biruința drepturilor neamului nostru de pretutindenea.

În toate luptele lui naționale de până acum, n'au fost conduși de șefi, ci de însăș cauza mare ce apărau.

Și tot așa înțeleg să rămâne și pentru viitor. (Neamul Românesc) — I. Agârbiceanu.

Când au început cursurile universitare la Iași. Cursurile întregii universități urmau să înceapă la 1 Nov. Ministerul de războiu părăsind însă numai de abia o lună de zile palatul universitar, rectoratul nu a putut face toate reparațiile necesare în acest scurt interval de timp, și de aceea deschiderea cursurilor a fost amânată cu încă 2 săptămâni, ele urmând să înceapă la 15 (28) Nov.

Avis tehnicilor români. Se aduce la cunoștință, că pe lângă Legiunea română din Sibiu s'a format **Clubul tehnicilor români.** Având în vedere menirea tehnicilor de dincoace de Carpați în apropiatul viitor, acest club are scopul a instrui și organiza totalitatea lor. Sunt invitați deci toți aceia, cari voiesc a fi membri ai acestei organizări tehnice să anunțe aceasta pe lângă anunțirea specialității, praxei și adresei lor cât mai curând la Mihail Ițu inginer silv., Sibiu, strada Șaguna 8. Legiunile române și toate organizațiile noastre sunt rugate să ia la cunoștință înființarea **Clubului tehnic român.**

Foile românești sunt rugate să reproducă acest aviz. — **Clubul tehnic român.**

Statele-Unite aprovizionează România. În cursul va sosi în România delegatul guvernului american, însărcinat cu problema alimentării aliaților Statelor-Unite.

Delegatul american va veni în România după ce va lua măsuri pentru alimentarea ceko-slovacilor și sârbilor. El se află pentru moment în Sârbia.

Statele-Unite au pus la dispoziția aliaților, și în al doilea rând pentru germani și austriaci, cantități foarte mari de alimente și tot felul de articole de îmbrăcăminte și încălțăminte.

M. S. N. R. Un cititor spiritual dă o nimerită interpretare acestor inițiale sub cari toată lumea citește: Marele Sfat Național Român; cititorul nostru le tălmăcește astfel: *Majestatea Sa Națiunea Română.* Fără greșală în conținut și foarte puțină greșală gramaticală, — nu-i așa?...

Fantasmagoriile lui Pesti Hirlap. În *Pesti Hirlap* din 13 Nov. am citit, că Românii din comitatul Ugocea la adunarea din 17 Nov. ar fi declarat, că nici la un caz nu voiesc să se despartă de Maghiari. E adevărat, că atunci s'a ținut adunare în comuna Turț — unde s'a constituit consiliul național român comitatens. Cele comunicate în *Pesti Hirlap* însă nu-s adevărate — sunt minciuni iscodite de ei, bazaconi de aceste acolo nu s'au hotărât. Ba din contră. Chiar când am citit aceste în *Pesti Hirlap* — atunci am sosit din comuna Valea-Saca și Bocicău — unde încă s'a constituit consiliul național român precum și aici în loc.

Românii de aici, ca și cei de aiurea un singur gând au, o singură dorință: Unirea tuturor într'un stat național. — V. C. teolog.

Din Gurahont. Românii din jurul Gurahontului au ținut în 13 (26) Nov. o adunare grandioasă, la care au luat parte la vre-o 5000 țărani. Au ales cinci țărani ca reprezentanți pentru înarea adunare națională din Alba-Iulia. A fost un moment înălțător cum cele cinci mii de oameni cântau însuflețit „Desteaptă-te Române”. Străinii înșiși priviau însuflețit mișcarea grandioasă a poporului român.

Locotenentul Chioreanu. Înainte cu 11 zile ambii căzurăm la pat. O boală care nu iartă ne-a apucat de mână și ne-a dus pe stepile fantezie.

— Și locotenentul Chioreanu a rămas pe veci în țara minunilor, iar eu reviu acasă palid și slăbit, cu buzele învinețite.

Locotenentul Chioreanu, bunul și neuitatul prieten nu va vedea niciodată pacea românească. Pe dânsul l'au dus îngerii negrii ai morții chiar atunci, când se urzește soarta românească.

Locotenentul Chioreanu s'a dus în țara în care nu sunt miniștri și jandarmi și nu sunt dureri și fericiri, s'a dus în țara luminei.

Locotenentul Chioreanu, s'a dus la Dumnezeu și-i raportează, că Ardealul s'a trezit. Ardealul este al nostru și apele noastre nu mai duc la crâmi de sclăvie și nu mai crește Icmn de spânzurate pentru noi...

Și 'n nopți târzii coboară ca o șoaptă și mă sărută pe frunte, să simt duhul pe care-l simți tu azi locotenent Chioreanu, mort pentru izbânda Ardealului...
Emil, 1918.

Marșul legionarilor români, text de I. Broșa, muzică pentru voce (cor unison) și pian de Timotei Popovici, a apărut în tipar și costă 5 cor., plus 30 fil. porto. Se capătă la autor în Sibiu str. Cismădiei nr. 7 și la Librăria Arhidiecezană.

NOTAR PENZIONAT GR.-OR. ROM.

deplin sănătos și treaz, caută ocupațiune de cancelarie. Adresa la Administrație.

ATENȚIUNE!

Alexandru Maar, cunoscutul fabricant de perii din Arad, a deschis o prăvălie în str. Deák P. nr. 2, unde se pot cumpăra cu prețuri favorabile tot felul de perii, de cea mai bună calitate. Revânzătorilor preț avantajos.

POȘTA REDACȚIEI.

Chlor. — Reflexiile sunt de prisos pentru publicul mare.

Redactor responsabil: Dr. Sever Miclea.
Editor responsabil: Aurel Rusu.